

Opiskeluhooltosuunnitelman liite 2025

Tässä dokumentissa on kuvattu seuraavien koulun toimijoiden tehtävät opiskeluhoollossa:

1) rehtori, 2) opettaja, 3) opiskeluhoollon psykologi, 4) opiskeluhoollon kuraattori, 5) opiskeluhoollon terveydenhoitaja, 6) koululääkäri.

1. Rehtorin tehtävät opiskeluhoollossa

Rehtori johtaa koulunsa yhteisöllistä opiskeluhooltoryhmää. Rehtori vastaa opiskeluhoollon lainmukaisesta toteuttamisesta koulussa. Samalla hän huolehtii opetuksen järjestäjän asettamien tavoitteiden ja määräyksien noudattamisesta. Rehtorilla on siten kokonaisvastuu koulun hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Hyvinvointia ylläpitävän toimintakulttuurin luominen edellyttää aitoa osallisuutta ja sitoutuneisuutta. Rehtori varmistaa henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien osallisuuden ryhmän toiminnassa ja huolehtii siitä, että opiskeluhooltotyön yhteistyötahot osallistuvat ryhmän työskentelyyn tarpeen mukaisesti. Hän huolehtii myös opiskeluhooltoryhmän tavoitteellisesta työskentelystä (mm. riittävästä kokoontumistiheydestä) ja eri toimijoiden tehtävänkuvien selkeydestä yhteisöllisen työn kokonaisuudessa.

2. Opettajan tehtävät opiskeluhoollossa

Opettaja antaa opetussuunnitelman mukaista opetusta, kasvatusta ja ohjausta. Opettajan tehtävänä on huolehtia vastuulleen määräytyistä oppilaista, luokastaan tai ryhmästään kokonaisuutena. Opettaja vastaa opetusryhmänsä turvallisuudesta ja hyvinvoinnista, työrauhasta ja hyvästä ilmapiiristä. Opettaja huolehtii osaltaan myös opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistämisestä. Opettaja seuraa ja tukee jokaisen oppilaan yksilöllistä oppimista ja hyvinvointia.

Opettaja:

- Vastaa siitä, että oppilaiden oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön toteutuu
- Luo opetustilanteisiin turvallisen ja rauhallisen ilmapiirin, huolehtii pedagogiikan keinoin tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelusta osana opetusta
- Tuntee omat oppilaansa ja havainnoi heidän oppimisessaan ja hyvinvoinnissaan tai ryhmän vuorovaikutussuhteissa tapahtuvia muutoksia
- Osallistuu koulun opiskeluhooltoryhmän työskentelyyn oman ryhmänsä tilanteen osalta
- On yhteydessä huoltajiin, jos heidän alaikäisestä lapsestaan herää huoli
- Tekee tarvittaessa oppilaasta lastensuojelulain mukaisen ilmoituksen lastensuojeluun ja/tai poliisille
- Voi konsultoida opiskeluhoollon palvelujen ammattilaista oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhoollon tarpeesta tai perustaa monialaisen asiantuntijaryhmän
- Opettajalla on velvollisuus oppilas- ja opiskelijahuoltolain (16 §) mukaan ohjata oppilas tarvittaessa opiskeluhoollon palveluihin

3. Opiskeluhoollon psykologin tehtävät

Opiskeluhoollon psykologi on psyykkisen hyvinvoinnin sekä oppimisen psykologian asiantuntija. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaisesti psykologipalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon psykologin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Psykologin tehtävät liittyvät sekä yhteisölliseen että yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön sekä tämän lisäksi tarvittaessa perusopetuslain alaiseen oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseen. Psykologin tehtäväkuva muodostuu laajasta kokonaisuudesta, johon kuuluu opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistämistä, konsultaatiota, asiakastyötä sekä yhteistyötä kotien ja erilaisten sidosryhmien kanssa.

Psykologin työskentelyn tavoitteena on edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia yksilöinä ja yhteisön jäseninä sekä tukea oppimistavoitteiden saavuttamista.

Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö voi kohdentua sekä luokkayhteisöihin että koko opiskeluyhteisöön. Kouluyhteisön osalta psykologi voi osallistua

- Oman erityisalansa asiantuntijana koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään
- Koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämiseen
- Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen ja seuraamiseen yhteisössä
- Jäsenenä koulun kriisityöryhmän toimintaan
- Opiskeluhoiton erilaisten toimintamallien (kuten kouluyhteisön turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat) kehittämiseen ja arviointiin
- Vanhempainiltojen, koulun siirtymävaiheiden ja teemapäivien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen

Luokkayhteisön hyvinvoinnin tueksi psykologi voi

- Konsultoida koulun henkilöstöä
- Havainnoida luokkien toimintaa
- Työskennellä oppilasryhmien kanssa

Yksilökohtainen työ

Psykologi arvioi ja suunnittelee oppilaan tarvitseman yksilökohtaisen työn ensisijaisesti yhdessä oppilaan ja/tai huoltajan kanssa. Psykologin yksilökohtainen työ on luottamuksellista ja oppilaalle vapaaehtoista. Psykologin yksilö- ja asiakastyö voi sisältää

- Lapsen ja nuoren oppimiseen, koulunkäyntiin tai kehitykseen liittyvien kysymysten selvittelyä ja arviointia
- Tapaamiset oppilaan kanssa
- Opettajien konsultaatio
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelua yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja opetushenkilöstön kanssa. Psykologi osallistuu tarvittaessa ja pyydettyä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppimisen, psyykkisen kehityksen, itsesäätelyn haasteiden ja mielenterveyden näkökulmasta. Opiskeluhoiton psykologi ottaa pyydettyä ja tarvittaessa kantaa oppiaineen rajaamiseen, tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä ja perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite liittyen kykyyn opiskella toiminta-alueittain tai oppiaineittain sekä liittyen oppivelvollisuuteen. Psykologi voi lisäksi konsultoida pyydettyä ja tarvittaessa liittyen oppilaskohtaisen tulkitsemis- ja avustajapalvelun tarpeeseen terveydellisistä syistä. Opiskeluhoiton psykologi osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun.
- Tarvittaessa ohjauksen jatkotutkimuksiin tai -hoitoon
- Oppilaiden yksilöllisen tuen ja ohjauksen tunne-elämän kehitykseen, sosiaaliseen vuorovaikutukseen tai oppimiseen liittyvissä pulmissa.

Psykologi toimii tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksella monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Lisätietoa palveluista: [Opiskeluhoiton palvelut | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

4. Opiskeluhuollon kuraattorin tehtävät

Opiskeluhuollon kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin asiantuntija. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaisesti opiskeluhuollon kuraattori-palveluilla tarkoitetaan opiskeluhuollon kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Kuraattorin työn painopiste on sosiaalisissa suhteissa, toimintakyvyn vahvistamisessa ja oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisessä. Kuraattorin tehtävät liittyvät sekä yhteisölliseen että yksilökohtaiseen opiskeluhuoltotyöhön. Tehtävät sisältävät asiakastyötä, opetus-suunnitelman mukaista opiskeluhuoltotyötä sekä monialaista yhteistyötä koulun sisällä ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Kuraattorin työskentelyn tavoitteena on lisäksi edistää kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö voi kohdentua sekä luokkayhteisöihin että koko opiskeluyhteisöön. Oppilaitoksen osalta kuraattorin työmuotoihin voi kuulua

- Oman erityisalan asiantuntijana koulun yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään
- Koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämiseen
- Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen ja seuraamiseen yhteisössä
- Jäsenenä koulun kriisityöryhmän toimintaan
- Opiskeluhuollon erilaisten toimintamallien (kuten opiskeluyhteisön turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat) kehittämiseen ja arviointiin
- Vanhempainiltojen, koulun siirtymävaiheiden ja teemapäivien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen

Luokkayhteisön hyvinvoinnin tuki suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä opettajan kanssa ja se voi pitää sisällään muun muassa

- Koulun henkilöstön konsultaatiota
- Luokkahavainnointia
- Luokkien ja oppilasryhmien kanssa työskentelyä ja/tai toiminnan suunnittelua

Yksilökohtainen työ

Kuraattori arvioi ja suunnittelee oppilaan tarvitseman yksilökohtaisen työn ensisijaisesti yhdessä oppilaan ja/tai huoltajan kanssa. Kuraattorin yksilökohtainen työ on oppilaalle luottamuksellista ja vapaaehtoista. Kuraattorin asiakastyöhön voi sisältyä

- Oppilaan kokonaistilanteen kartoittamisen ja arvioinnin
- Tukitapaamiset oppilaan kanssa
- Vanhemmuuden tukemisen ja neuvonnan
- Opettajan konsultaation
- Yhteistyön oppilaan, huoltajan ja koulun henkilöstön kanssa oppilaan opetuksen järjestämiseksi: Kuraattori osallistuu tarvittaessa ja pyydettyäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun olosuhteiden, ihmissuhteiden, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin, käyttäytymisen, tunne-elämän ja arjenhallinnan näkökulmasta. Opiskeluhuollon kuraattori osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun.
- Yhteistyön oppilaan kanssa työskentelevien oppilaitoksen ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa
- Oppilaitoksen ulkopuolisten tukitoimien piiriin ohjaamisen

Kuraattori toimii tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksella monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Lisätietoa palveluista: [Opiskeluhoollon palvelut | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

5. Opiskeluhoollon terveydenhoitajan tehtävät

Terveydenhoitaja on terveydenedistämisen asiantuntija koulussa ja oppilaitoksessa. Hänen tehtävänä on terveyden ja hyvinvoinnin sekä oppimisen ja opiskelun edistäminen ja tukeminen.

Terveydenhoitaja vastaa hoitotyön asiantuntijuudesta koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja toimii lääkärin sekä muiden ammattilaisten työparina. Tehtävät liittyvät koulu- ja oppilaitosyhteisöön ja -ympäristöön, yksittäiseen oppilaaseen tai opiskelijaan ja perheeseen sekä monialaiseen yhteistyöhön.

Oppilaat, opiskelijat ja huoltajat voivat olla yhteydessä oman koulun ja oppilaitoksen terveydenhoitajaan puhelimitse, kiireettömällä viestillä Lunna palvelun kautta, turvasähköpostilla tai tulemalla ilman ajanvarausta avovastaanottoajalle. Ajanvarauksen voi tehdä myös sähköisenä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtäviin kuuluvat mm.

- kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen, sisältäen myös mielenhyvinvoinnin tukemisen
- määräraikaisten terveystarkastusten järjestäminen ja toteuttaminen sekä tarvittaessa tarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
- terveysneuvonta
- tuen tarpeen arvioiminen
- lisä- ja seurantakäyntien toteuttaminen
- psykososiaalisen tuen tarjoaminen oppilaille, opiskelijoille ja perheille
- omahoidon opastaminen
- ohjaaminen lääkärille tai muille asiantuntijoille tarvittaessa
- yksilöllisen tarpeen mukainen yhteistyö muiden opiskeluhoollon toimijoiden kanssa (esim. konsultaatiot, työparityötyöskentely, monialaiset asiantuntijaryhmät)
- oppimisen ja koulunkäynnin sekä opiskelun tukeen liittyvä konsultaatio ja tuki
- yhteistyö koulun ja oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen kanssa (konsultaatiot, verkosto- ja hoitokokoukset)
- pitkäaikaissairaiden oppilaiden ja opiskelijoiden koulupäivän aikaisen hoidon ja tuen suunnitteluun osallistuminen
- yhteistyö huoltajien ja läheisten kanssa
- avoin vastaanottotoiminta ilman ajanvarausta
- seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut
- rokotukset
- ensiapu ja siihen liittyvä hoitotyö yhdessä koulun muiden toimijoiden kanssa.

Lisätietoa palveluista: [Opiskeluhoollon palvelut | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

6. Koululääkärin tehtävät

Lääkäri toimii lääketieteellisenä asiantuntijana kouluterveydenhuollossa sekä koko kouluyhteisössä. Lääkäri työskentelee terveydenhoitajan työparina. Vastaanotot tapahtuvat ajanvarauksella. Oppilas saa ajan lääkärin vastaanotolle terveydenhoitajan kautta.

Koululääkärin työhön kuuluu

- Ennaltaehkäisevä, seuloiva työ terveystarkastuksissa sekä esiin nousseiden ongelmien selvittely ja hoitoon ohjaus tarvittaessa.
- Koulunkäyntiin, oppimiseen ja opiskelukykyyn vaikuttavien haasteiden selvittely ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Koululääkärille ohjaututaan ajanvarauksella terveydenhoitajan kautta siinä vaiheessa, kun terveydenhoitajan tai muun opiskeluhoollon toimijan toteuttamassa alkuarviossa on todettu lääketieteellisen arvion tarve.

Sairauksien diagnosointi, hoito ja seuranta kuuluvat terveysasemalle.

Akuutisti sairastunut oppilas ohjataan terveysaseman päivystykseen.

Yksilöön kohdistuva työ

- Oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen, sairauksien ennaltaehkäisy.
- Oppilaan kasvun ja kehityksen seuraaminen, terveydentilan poikkeavuuksien tunnistaminen, selvittely ja tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen.
- Oppimisen esteiden ja koulunkäyntiä haittaavien tekijöiden varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen.
- Psykososiaalisen tuen tarjoaminen koko perheelle.
- Laaja terveystarkastus peruskoulun ensimmäisen, viidennen ja kahdeksannen luokan oppilaille.
- Valmistavan luokan oppilaan terveystarkastus tarvittaessa.
- Kiireellisesti sijoitetun lakisääteinen terveystarkastus.
- Yksilöllisen tarpeen mukaiset lisä- ja seurantakäynnit tarvittaessa millä tahansa luokka-asteella.
- Yksilöllisen tarpeen mukaisen yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa.
- Erityisen tuen tarpeen tunnistaminen ja osallistuminen tuen suunnitteluun ja järjestämiseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Keskittymisen haasteiden selvittelyprosessiin osallistuminen yhdessä opetushenkilöstön ja opiskeluhoollon muiden toimijoiden kanssa.
- Peruskoulua käyvän oppilaan ADHD-diagnostiikka.
- ADHD-lääkitystä käyttävän oppilaan jatkoseuranta peruskoulun päättymiseen saakka avosairaanhoidon kanssa sovitun työnjaon mukaisesti.
- Osallistuminen kutsuttuna monialaisen asiantuntijaryhmän sekä oppimisen tuen ryhmän tapaamisiin, silloin kun lääketieteellisestä asiantuntemuksesta arvioidaan olevan apua käsiteltävän asian selvittelyssä ja jatkotoimenpiteiden suunnittelussa.
- Osallistuminen koulun poissaoloprosessin toteuttamiseen yhdessä opetushenkilöstön ja opiskeluhoollon kanssa.
- Opiskeluun ja koulutyöhön tarvittavien lausuntojen laatiminen pyydettyäessä.
- Oppilaan hoitavalta lääkäriltä voi pyytää tarvittaessa kannanottoa tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä, perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite sekä oppilaskohtaisen avustajapalvelun tarpeeseen.

Yhteisöön kohdistuva työ

- Osallistuminen kutsuttuna yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän tapaamisiin.
- Osallistuminen sovitun työnjaon mukaisesti oppilaiden sekä kouluyhteisön terveellisuuden ja turvallisuuden edistämiseen.

Yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyvä työ

- Osallistuminen yhteistyön edistämiseen ja palveluiden kehittämiseen.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon työtä ohjaavat erityisesti Asetus 338/2011, Terveystieteiden tutkimuslaki 1326/2010 ja Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013.